

Honlapkészítés Joomla-val

Kezdő lépések

Előszó

A leírást a Linuxempire 3.0 honlap készítése során írt jegyzeteimből állítottam össze magamnak, hogy ha később újra honlapra lenne szükségem, ne a nulláról induljak. Gondoltam, ha már leírtam, kicsit megszerkesztem és megosztom másokkal is, megkönnyítendő a Joomla-val való ismerkedést. A program használatáról egy (újabb) magyar nyelvű, a gyakorlati kérdésekre koncentráló összefoglaló amúgy sem árt.

Leírás telepítési része Linuxra való, más operációs rendszerekre nem tettem ki. Mivel a Joomla valószínűleg minden operációs rendszer alatt azonosan működik, a használatával foglalkozó rész nem Linux alatt is érvényes lehet. Noha pontosságra törekedtem, a leírtak azt tükrözik vissza, ahogy én értelmeztem a dolgokat.

Ismereteim forrása kizárólag az Internet, a Joomla honlapja és a a Linux-disztribúciók fórumain a témával kapcsolatban leírtak.

Az irományban remélhetőleg csak elütések és más apróbb hibák vannak, és nincsenek tárgyi tévedések. Mindazonáltal szívesen veszek minden a jobbító szándékú észrevételt a linuxempire-kukac-gmail-pont-hu-ra küldött üzenet formájában. Amellett, hogy a hozzászólásoktól jobb lehet az összefoglaló, még azt is megtudom, hogy nem a semmiért dolgoztam!

A leírás részei, vagy egésze nem kereskedelmi céllal és a forrás megjelölésével szabadon megosztható és felhasználható.

Török Árpád

2024. augusztus

Tartalomjegyzék

1. Előkészületek	2
2. Telepítés	5
3. Tartalomkészítés - alapok	7
4. Tartalomkészítés - kategóriák, cikkek	12
5. Tartalomkészítés - menük, modulok	18

Előkészületek

Az „Linuxempire 2.0” valamikor 10 éve készült a Joomla (CMS) tartalomkezelő rendszerrel. A honlaphoz használt 3-as verzió frissítése szép lassan megszűnt, és amikor már vagy éve nem tudtunk frissíteni, el kellett engedni. Nem túl nagy lelkesedéssel nekifogtam a 4.x telepítésének, amit a PCLinuxOS-re is viszonylag könnyen fel lehetett rakni. Időközben kiderült, hogy annak a támogatása is csak 2024. november 25-ig tart, így értelmetlennek találtam tovább foglalkozni vele, inkább nekigyürkőztem a 5.02-es (akkor aktuális) verzió telepítésének. És a gondok itt kezdődtek.

Ha valakinek nehézséget okozna a kereső használata, a Joomla 5-ről az alábbi oldalon lehet olvasni: https://docs.joomla.org/Portal:Joomla_5

1. Mire van szüksége a Joomla-nak?

A Joomla CMS futtatásához szükség van egy **adatbázis-kezelőre**, ami kezeli a honlappal kapcsolatos adatokat: ez a **mariadb mögöttes sql3-as** adatbázismotorral. A „adatbázismotor” elég nagyképpű megnevezése az adatbáziskezelő nyelv szoftverének: SQL=Structured Query Language (strukturált lekérdező nyelv).

Továbbá, a weblapok megszerkesztéséhez szüksége van egy **programnyelvre, a php-ra**, ami egy „szerveroldali szkriptnyelv”.

És végül valamire, ami képes az **Internettel kommunikálni, az apache HTML-szerverre**.

*A dokumentáció szerint ugyan elegendő lenne a PHP 8.2, de 8.3 nélkül nem tudtam telepíteni, lehet hogy csak nem volt szerencsém. Ezeket a programokat külön-külön is fel lehet rakni, de vannak külön erre a célra készített csomagok, amik tartalmazzák az összes szükséges alkalmazást. Ilyen csomag a **lamp**, az **Xampp**, és a **Bitnami**. A lapp-ot legtöbb Linux-rendszerben task-lamp néven lehet elérni, (pl. **Synaptic**-ban a **Csoportok** → **Tasks** résznél) ami a szükséges elemeket kijelöli telepítésre, majd telepíti.*

Az Xampp és a Bitnami valójában már alkalmazások, amik gondoskodnak a szükséges csomagok telepítéséről, a „szolgáltatások” (php, apache) elindításáról, illetve bizonyos tartalomkezelők telepíthetőek is velük. (Wordpress, Joomla).

Eddig rendben is lenne, de a fent említett csomagok folyamatosan fejlődnek és jönnek ki az újabb változatok. A Joomla 5-nek a fenti csomagokból minimum a következő verziók kellene:

- * **PHP** 8.2, 8.1. (modulok: json, simplexml, dom, gd, mysqlnd vagy pgsql)
- * **MariaDB** 11.1.0 10.4.0 (MySQL 8.1, PostgreSQL 16.0)
- * **Apache** 2.4 (vagy Nginx 1.25, Microsoft IIS 4, 10).

Az általam alapvetően használt PCLinuxOS ennél a résznél vált használhatatlanná, mivel a szükséges programokból csak az alacsonyabb verziószámúak voltak elérhetőek a tárolókból. A .buntu-nál a szükséges verziók elérhetőek, de a telepítési macerák miatt inkább Fedorra-nál kötöttem ki, noha a körülményes működése miatt nem tartozik a kedvenceim közé.

2. Adatbázis létrehozása

A Joomla telepítésének megkezdése előtt létre kell hozni számára egy adatbázist, amit én parancssorból készítettem el.

Menete:

- **MySQL** indítása, a disztribúciótól függően
service mysqld start, vagy **systemctl start mysql**

*PCLinuxOS esetén sokkal egyszerűbb lenne, mert a rendszer-beállítóban (PCC) a **Rendszer** → **Rendszerszolgáltatások kezelése...** résznel ellenőrizni lehet, hogy futnak-e a szolgáltatások és onnan elindíthatóak, leállíthatóak és meghatározható, hogy indításkor betöltődjenek-e.*

- **mysql -u root -p** – belépés az adatbázis-kezelőbe az első indításkor még nincs jelszó! (Ekkor elindul a mariadb) **megkapjuk a mariadb promptját:**

Megjegyzés:

Terminálból root-ként csak akkor lehet belépni, ha előtte (su -) rendszergazda jogokat kértünk!!

A mariadb a parancsokat csak a „ ; ” lezáró karakter után hajtja végre. Annak hiányában további utasításokat vár! Tapasztalat!

Meg kell szüntetni az adatbázishoz való jelszó nélküli hozzáférést:

SET PASSWORD FOR 'root'@'localhost' = PASSWORD('.....');
a jelszót **meg kell jegyezni, de nagyon!!!**

Készíteni kell egy felhasználót:

CREATE USER 'valaki'@'localhost' IDENTIFIED BY 'jelszó';

Ellenőrzés:

SHOW DATABASES; ***

Adatbázis létrehozása (pl. lehet joomla a neve):

CREATE DATABASE joomla_db;

Ellenőrzés:

SHOW DATABASES;

Átváltás az adatbázisra:

USE joomla_db;

Összes jog átadása a létrehozott felhasználónak:

GRANT ALL ON joomla_db TO 'valaki'@'localhost' WITH GRANT OPTION;

Ezután frissíteni kell:

FLUSH PRIVILEGES;

Kilépés:

exit;

*** Valószínűleg a felhasználó létrehozása után ki kellett volna lépni és felhasználóként belépni és úgy létrehozni az adatbázist, amivel sok későbbi fejkvarástól kíméltem volna meg magamat.*

Innentől kezdve a **böngészőbe belépve localhost/phpmyadmin** a grafikus felületű elérés is működik. *(Telepítsd a phpMyAdmin-t, ha nem lenne!)*

***Megjegyzés:** Ha – úgy mint én Imf. – az adatbázist root-ként hoztuk létre, akkor belépve a felületre – Felh.: valaki; Jelsz.: jelszó – a felhasználó látná az adatbázist, de nem férne hozzá. Ekkor mysql-ből törölni a felhasználót:*

mysql -u root -p

utána

DROP USER 'valaki'@'localhost';

exit;

Majd **localhost/phpmyadmin**-nal **root**-ként belépni és a home ablakban egyik adatbázisra kattintva → **Jogok** és alul **Felhasználói fiók hozzáadásá**-nál beírni a nevet, jelszót és kijelölni a **Globális jogosultságok**-at. Kilépés és belépés már mehet felhasználóként!

3. A PHP beállítása

Gondolhatnánk, hogy most már lehet telepíteni a Joomla-t. De még nem. Ahhoz, hogy a Joomla jól működjön, a php.ini fájljába bele kell túrni.

Meg kell keresni a **php.ini** fájlt. Itt kezdődik a bonyodalom. A különböző disztribúciók, más és más helyen, más és más formában tárolják a php.ini-fájlt. A **PCLinuxOS**-nál és a **Fedorá**-ban egyszerűen root-ként elindítunk egy szövegszerkesztőt és megnyitjuk a **/etc/php.ini** fájlt. (Mindenkinek megvan a kedvenc szövegszerkesztője. A fanatikusok, vim, nano, geany stb.-re esküsznek, de bármelyik jó (mousepad, leafpad, kate stb.), csak legyen keresés funkciója.)

A **.buntu**-knál több php.ini fájl is van az **/etc/php5/apache2** alatt, még hozzá három is. Amikor Kubuntu-val próbálkoztam, inkább mind a hármat megszerkesztettem.

Mit is kell megszerkeszteni?

A Joomla elvárásai a php.ini-vel szemben:

upload_max_filesize = 64M

Post_max_size = 64M

memory_limit = 256M

max_execution_time = 30

Ezeket a paramétereket kell megkeresni a fájlban és átírni, majd menteni. (A filesize és a Post_max_size azonos méretű kell legyen. Ha nem elég nagy, akkor a Joomla használata közben elakadhatunk. Előfordulhat, hogy később is bele kell nyúlni a php.ini-be a tömörítő engedélyezése miatt, de ez a megint csak a Joomla használatakor derül ki. Szól, hanem éri el a zip könyvtárat és akkor a php.ini-ben kell engedélyezni.)

És akkor máris telepíthetjük is a Joomla-t!

Telepítés

Ha az előkészületeken túl vagyunk, elindíthatjuk a telepítőt, ami úgyszólván megmondja, hogy valóban mindennel megvagyunk-e!

A telepítés előkészítése 5 lépésből áll:

1. **le kell töltenünk** a legfrissebb Joomla-verzió **telepítőjét**;
2. **létrehozni** a Joomla telepítési és **munkakönyvtárát**;
3. **bemásolni** a telepítőt a Joomla **könyvtárába**;
4. **ki kell csomagolni** a programot
5. **beállítani a jogosultságokat**.

A lépések egy részét össze lehet vonni különösen, ha parancssort használunk. A 3-5. pont egy lépésben is végrehajtható. A fejlesztők azt is javasolják, hogy a sikeres telepítést követően a telepítési könyvtárat (joomla/install) távolítsuk el.

Lehetőségek:

1. **Böngészővel a Joomla oldaláról** letöltjük a megfelelő verziót és lépésenként haladunk előre (az írás idején az 5.0.2-es a legfrissebb);

- Terminált indítunk és rendszergazdaként **létrehozzuk a Joomla könyvtárat**
mkdir -p /var/www/html/joomla

Itt lehetnek eltérések, mert pl. PCLinuxOS és Fedora a /var/www/html/ alá várja, míg volt amikor pl. .buntu a /srv/www/ alá akarta a telepítést. Nálam az előbbi játszik;

- A telepítőt **ki kell csomagolni és bemásolni a joomla könyvtárba:**
tar -xvf joomla.tar.gz -C /var/www/html/joomla-x.x.x

- **Jogosultságok beállítása:**

chown -R apache:apache /var/www/html/joomla

*A legtöbb rendszerben a Joomla-nak apache:apache a tulajdonosa, kivéve a .bantukat, ahol **www-data:www-data** a tulajdonos és a joomla is máshol (/srv/www) van.*

volt olyat is, hogy a html könyvtárat az apache-nak kellett adni, hogy jó legyen.

chmod -R 755 /var/www/html/joomla/

2. A letöltés és kicsomagolás lépések összevonásával:

- **Terminált nyitunk** és **su** - parancs és rendszergazda jelszavának megadása után a következő parancsokat kell kiadni:

cd /home/felhasználó/Letöltések/

a parancsok nélkül is működnek, de akkor az aktuális könyvtárba tölti le a Joomla telepítőjét. Jobb, ha mi határozzuk meg, hova töltsse le.

wget https://downloads.joomla.org/cms/joomla5/5-0-2/Joomla_5-0-2-Stable-Full_Package.tar.gz -O joomla.tar.gz

ellenőrizni kell, hogy melyik a legfrissebb verzió!

tar -xvf joomla.tar.gz -C /var/www/html/joomla

közvetlenül a Joomla könyvtárba csomagoljuk ki.

A két módszer bármelyikével töltjük le és csomagoljuk ki a Joomla-t a munkakönyvtárba, működni kell. Elindítjuk a telepítőt a **böngészőbe beírva: /localhost/joomla** és ekkor ugrik a majom a vízbe.

Ha elindul a telepítő, akkor minden rendben. Ha nem, akkor lehet találgatni.

Ha a telepítő nem indul a lehetséges okok és megoldások

1. Lehet, hogy a Joomla könyvtár jogai nincsenek rendesen beállítva:

Megoldás:

.buntunál: **chown -R www-data:www-data /var/www/html/joomla/**

Fedorá-nál: **chown -R apache:apache /var/www/html/joomla/**

de olvastam olyat is, ahol a **felhasználónév:www-data...** kellett

chmod -R 755 /var/www/html/joomla/ - root-ként!

2. Lehet gond a csomagolóval is (ezt a telepítő jelzi): ilyenkor a **php.ini**-ben beállítani ezt:

zlib.output_compression = On

A .buntu-nál még egy csomó mindent utólag telepíteni kellett. Nálam ezek hiányoztak:

**apt-get install libnginx-mod-stream-geoip2 libnginx-mod-http-geoip2
nginx nginx-common libnginx-mod-http-auth-pam libnginx-mod-
http-sub-filter libnginx-mod-http-dav-ext libnginx-mod-http-echo
libnginx-mod-http-upstream-fair libnginx-mod-stream nginx-full**

Tegyük fel, elindult a telepítő. Kéri az adatbázissal kapcsolatos információkat

Adatbázis típusa: # maradjon úgy ahogy van

Host neve: localhost - talán az /etc/hosts-ban is kell egy kicsit vacakolni

Username: # az adatbázishoz tartozó;

Password (a user) # az adatbázishoz tartozó;

Adatbázis neve # a példában a joomla_db-t használtam;

Table prefix # kiírja, amit az adatbázisban talált, maradjon úgy.

Mit csináljon a benne lévő adatokkal? # ha nem lenne üres.

Megjelenik az összegző képernyő és nyomni kell egy Install gombot!

Ha lefutott – „Örülünk, Vincent?”

Telepítés utáni teendő:

Egyes források (talán a Joomla dokumentációja) javasolják a **Joomla telepítő könyvtárának a törölését** (belépünk a Joomla könyvtárába!):

rmdir --ignore-fail-on-non-empty /install

Ez lenne a parancssorból, de fájlkezelőből (pl. mc, vagy Krusader – root-ként) sokkal egyszerűbb.

Ellenőrzés:

Belépünk be a Joomla-ba böngészővel:

localhost/joomla/administrator

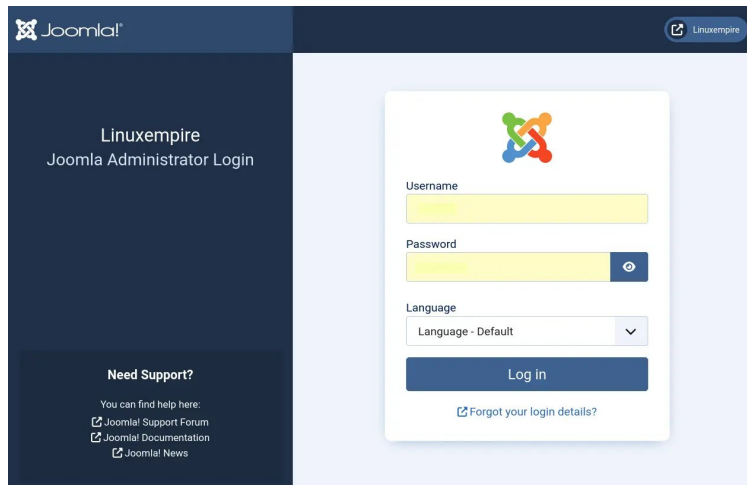
Megjelenik a vezérlő panel.

Hurrá! Kezdődhet a tényleges munka!:

Tartalom készítése - alapok

Tételezzük fel, hogy a **Joomla**-t sikerült feltelepíteni és **elindult**.

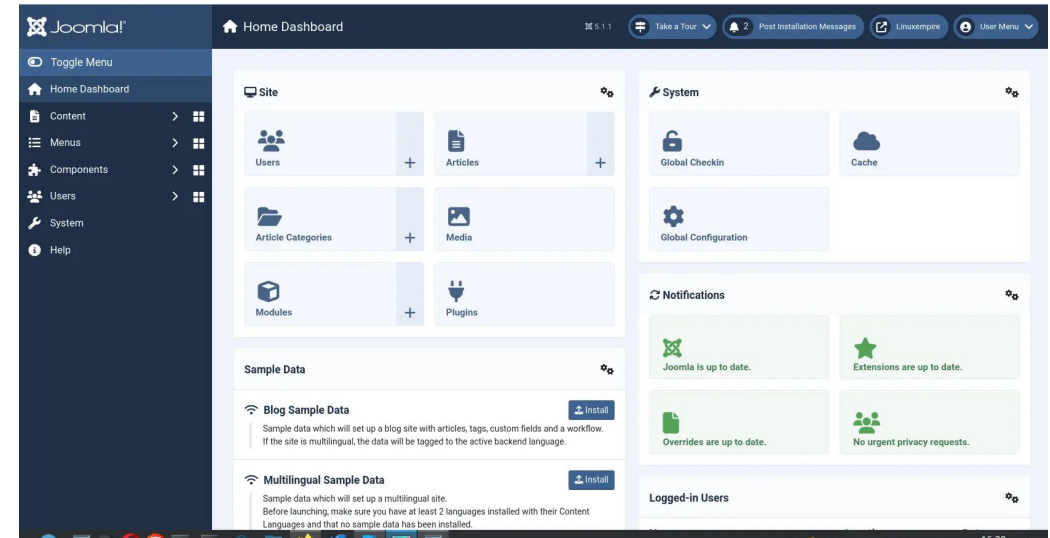
Nem tudom, hogy van-e értelme eleve a szerveren dolgozni, szerintem asztali gép megfelelőbb a Joomla-val való ismerkedésre. A böngészőbe írj be a **localhost/joomla/administrator** és a következő képernyőkép jelenik meg:

A telepítéskor megadott felhasználónévvel és jelszóval lépj be, ami után az ún. Dashboard (irányító-pult) nyílik meg. A képernyőn a program paramétereit különféle csoportokba rendezve jelennek meg:

Site (weblap) - **Users** (felhasználók); **Articles** (cikkek); **Articles Categories** (cikk-kategóriák); **Module** (modul); **Plugins** (kiegészítők),
System (rendszer) - **Global Checkin**; **Global Configuration**; **Cache**
Sample Data (minta adatok) - **Blog** (blog)...; **Multilingual** (többnyelvű)... stb.

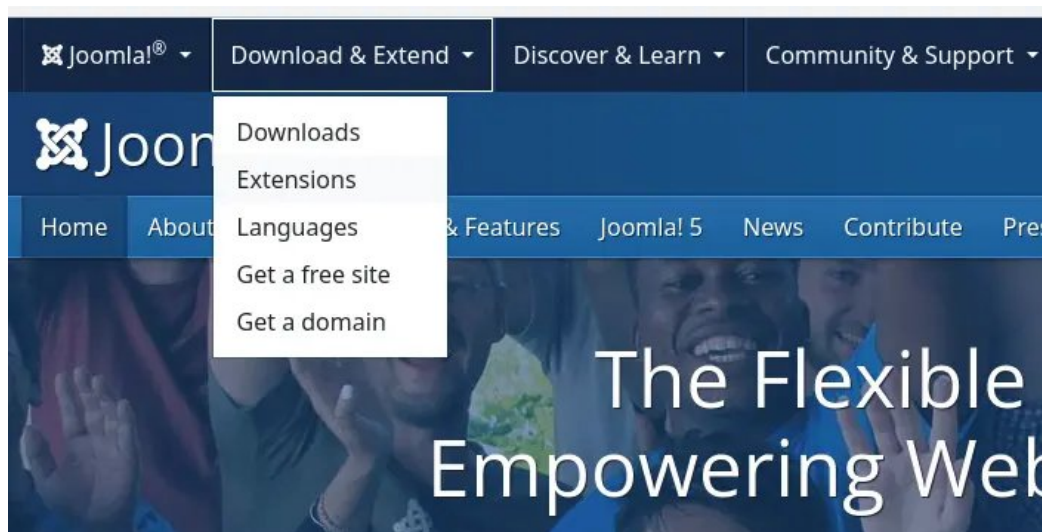
A tartalma a rendszer módosításával (új kiegészítők, nyelvváltás) változhat!

Logged-in Users (bejelentkezett felhasználók);
Latest Actions (legutóbbi műveletek);
Recently Added Articles (legutóbbi cikkek);
Site Information (honlapinformációk);
Privacy Board (adatvédelmi vezérlőpult ?);
Popular Articles (népszerű cikkek)
és egy üres terület „+” jellel a további admin modulok hozzáadásához.

Mint ahogy egyelőre csak kapirgálok a Joomla használatának a felszínét, lövésem sincs, hogy miért lehet jó admin modulokat hozzáadni, de biztos fontos.

A Joomla-ban mód van előre kialakított weblap-sablonok használatára. A [honlapjukon](#) elérhető kiterjesztések között számos sablon (Template) érhető el, amik lehetnek ingyenesek, vagy fizetősek. Van egy külön [oldal a sablonoknak](#). A letöltés és telepítés előtt, azon kívül, hogy fizetős-e, vagy sem, azt is nézzük meg, hogy a verzióknak megfelel-e. Esetünkben a „J5” jelzés keresendő. A képernyőképen a joomla.org oldalon a kiterjesztéseket a felső menüsorra kattintva találhatjuk meg:

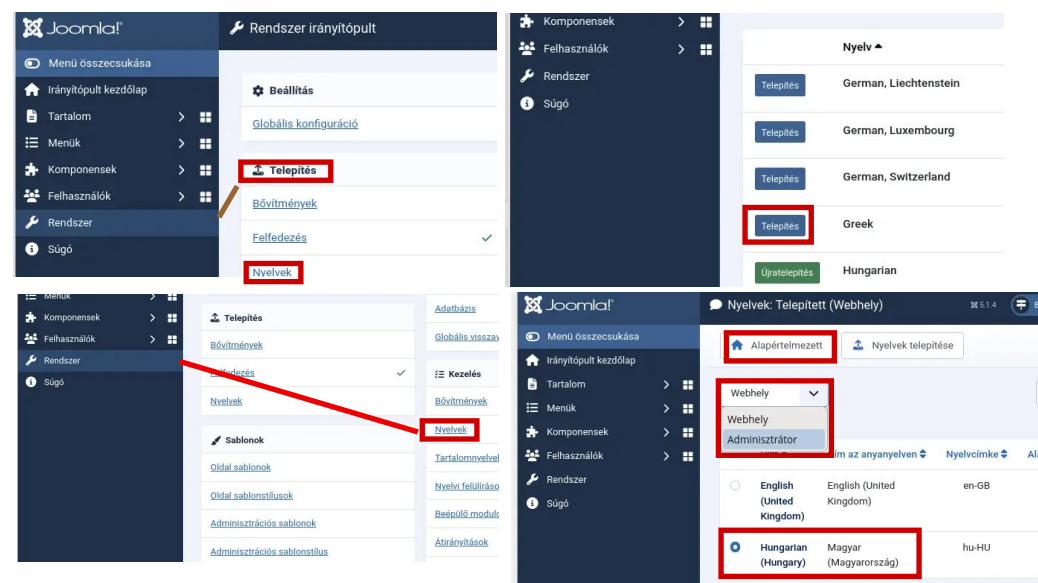
A különféle bővítmények téma szerint vannak csoportosítva. (A „Paid download” – fizetős vs. „Free” és a „J5” az alapvetően fontos információk.) A Joomla telepítőbe integrált sablonnal segíti az indulást: a J3-nál „Protostar” és „ISIS”, J4-től kezdődően Helix és a „Cassiopeia” néven futnak.

A kezdeti lépések, amiket a tervezett tartalomtól függetlenül érdemes megtenni, hogy **telepítjük a magyar felületet (kiterjesztések) és aktiváljuk a Cassiopeia mintaoldalát**.

Az admin oldalon: **System: Install** → **Languages**:

A megnyíló ablakban keressük meg a **Hungarian** bejegyzést. Ha nincs telepítve, akkor a Hungarian előtte **install** ikon van. **Rákattintva telepíti**.

Ezután beállítjuk alapértelmezettnek vagy itt, a lap tetejénél a **Manage Languages**-re, vagy a **System** lapon: **Manage** → **Languages**-re kattintva a telepített nyelvek lapjára jutunk. Itt a **Hungarian** előtti négyzetet **jelöljük ki** és kattintsunk a **Default** ikonra.

Az admin felület után a Webhely-et kiválasztva tegyük ott is alapértelmezetté a magyart.

Tartalomkészítés alapjai

Mielőtt bármibe belefognánk, érdemes megjegyezni, hogy a honlap alkotóelemei négy kategóriába tartoznak (sorolhatóak):

- **Cikkek** (articles) – a tartalom, amit a honlapon megjelentetni akarunk;
- **Kategóriák** (categories) – a tartalom (cikkek) rendezésére, azok egymáshoz való viszonyának meghatározására. Egy cikk csak egy kategóriába tartozhat, de a kategóriák hierarchiába rendezhetőek;
- **Modulok** (modules) – a tartalomnak a képernyőn történő elhelyezését határozzák meg;
- **Menük** (menus) – a tartalmak egymáshoz kapcsolódását, megjelenítésükk sorrendjének vezérlik.

Tehát, ha valamit a honlapon szeretnénk megjeleníteni ahhoz

1. **létrehozuk a tartalmat = cikk;**
2. **azonosítjuk a jellegét = kategória;**
3. **kijelöljük, hogy a képernyőn hova kerüljön = modulok;**
4. megadjuk, hogy **a cikk mely oldalakon látható és hogyan kapcsolódik a többihez = menü**

A modulok önmaguk is hordozhatnak tartalmat, de a honlap interaktivitását a menük a kategóriák segítségével biztosítják.

A honlapkészítéshez a Joomla-nál a következő lépéseken kell végigmenni:

1. **A tartalom létrehozása:**
Irányítópult: Tartalom → Cikkek (+) – Új – Elkészítjük a tartalmat, majd – **Mentés és bezárás**
2. **Meghatározzuk, hogy milyen kategóriába tartozzon:**
 - a. ehhez létre kell hozni a kategóriákat: **Irányítópult: Tartalom → Kategóriák (+)**
 - b. a cikk mentése előtt a bal oldalon a „**Kategória**” listából kiválasztjuk a megfelelő elemet (pl. blog, hírek, leírások) és ha van, az alkategóriát (pl. leírások – disztribúciók, hardver, applikációk);
3. **Létrehozuk a menürendszert**, ahol meghatározzuk, hogy a honlapon szörfölve egyes menüelemek kiválasztása után megnyíló lapon milyen tartalmat melyik modulok jelenítsék meg.

Irányítópult: Menük - tételezzük fel, hogy betöltöttük például a Cassiopeia sablont, akkor a már vannak különféle menük a listában.

4. **Modulok segítségével meghatározzuk például a menüben kiválasztott tartalom megjelenítési helyét a honlapon.** A menükhöz is

elkészítjük, ha kell. (Használhatjuk a Cassiopeia sablon moduljait, amiket igény szerint átalakíthatunk.)

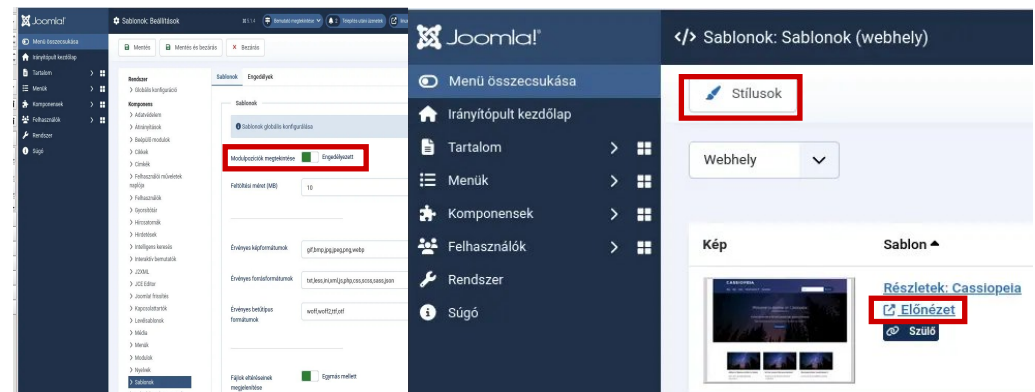
A szerkesztés sorrendje (cikk – kategória – menü – modul) nem kötött, hiszen a tartalom létrehozásakor nem árt, ha a szükséges kategóriák már léteznek. Hasonlóképpen, a modulok és a menük is szoros kapcsolatban vannak egymással._

*Én a Cassiopeia sablon minta weblapját használva (**Irányítópult: Sample Data** részről telepíthető) létrehoztam a kategóriáimat, néhány cikket és a menürendszert módosítva elhelyeztem azokat. Az oldal modulokat átneveztem és szükség szerint ki-, vagy bekapcsoltam. Néhány tartalmat (üdvözlő üzenet) közvetlenül a modulba írtam be.*

Az adminisztrátori felület a bal oldali menüjében a **Rendszer** pontra kattintva sokféle beállítás érhető el. A modulok elhelyezése érdekében ismernünk kell a sablonban oldatérképét, és az egyes területek elnevezését: a „topbar”, a „menu”, „search” stb..

Hogy lássuk, a Cassiopeia sablon különféle területeinek helyét a lapon, előbb a

Rendszer: Beállítás → Globális konfiguráció: Komponens → Sablonok-nál aktiváljuk a „**Modulpozíciók megjelenítése**” kapcsolót;

majd a **Rendszer** → **Sablonok: Oldal sablonok**-ra kattintás után mutatja, a **Cassiopeia** aktív.

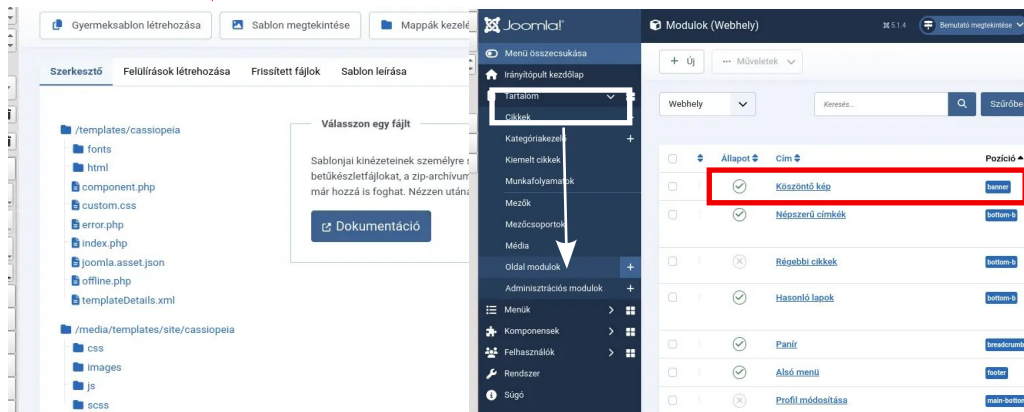
A név alatt az **Előnézet** hivatkozásra kattintva egy új ablakban láthatóvá válik a honlapunk szerkezete az egyes tartalmi elemek mellett a pozíciójuk nevével.

The screenshot shows the top section of the Linuxempire 3.0 website. At the top is a dark blue topbar with a white border. It contains a menu with items: Kezdőlap, Blog, Sűgő (with a dropdown arrow), Elrendezés (with a dropdown arrow), and Leírások. To the right of the menu is a search bar with the text 'Keresés ...' and a 'Keresés...' button. Below the topbar is a banner area with a dark blue background and the text 'Linuxempire 3.0' in a large, red, stylized font. The screenshot also includes several small boxes with labels like 'Pozíció: topbar', 'Pozíció: below-top', 'Pozíció: menu', and 'Pozíció: search', indicating the positions of these elements.

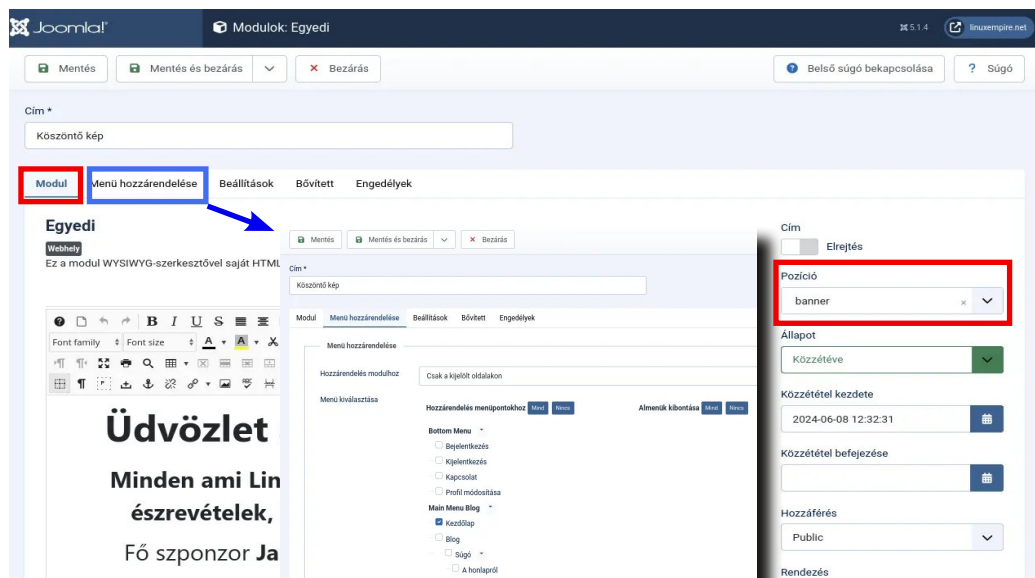
The screenshot shows the sidebar layout of the Linuxempire 3.0 website. It consists of several content blocks arranged in a grid. The top row has two blocks: 'top-a' and 'top-b'. The bottom row has three blocks: 'sidebar-left', 'breadcrumbs', and 'sidebar-right'. The 'breadcrumbs' block contains the text 'Ön itt van: Főlap'. The 'sidebar-right' block contains the text 'Bejelentkezési űrlap'. The screenshot also includes several small boxes with labels like 'Pozíció: top-a', 'Pozíció: top-b', 'Pozíció: sidebar-left', 'Pozíció: breadcrumbs', and 'Pozíció: sidebar-right', indicating the positions of these elements.

Ha az előnézet helyett a **Cassiopeia** névre kattintunk, a sablon könyvtárszerkezetét nézhetjük meg.

Az irányítópulton a **Tartalom** → **Oldal** modulok nevű lapon láthatjuk a modulok listáját. A modulok neve utáni "**Pozíció**" oszlop a lapon elfoglalt helyét jelzi a honlaptérkép elnevezéseit használva.

A modul névre kattintva megnyílik a beállító ablaka. A lapon a **Modul** fül alatt közvetlenül is bevihető tartalom.

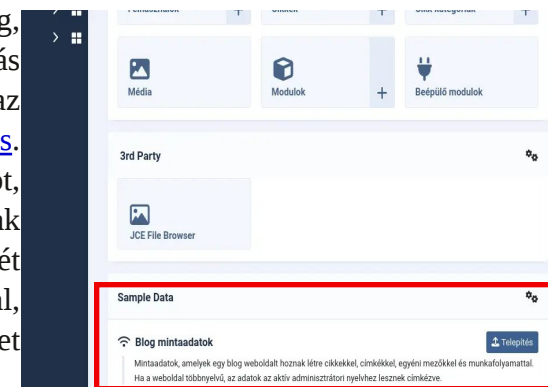
A **Menü hozzárendelése** fül alatt határozható meg, hogy mely menüelemek (pl. Súlyó) aktiválásakor jelenjen meg a modul. A Modul fül alatt a jobb oldalon van a **Pozíció** mező, ahol adott területének nevével elhelyezhetjük a modulunkat. A „Köszöntő kép” értelemszerűen a csak az első oldalon (Home) és a menüsor alatt (Banner) jelenik meg.

Szóval csak annyi az egész, hogy **elkészítjük a cikkünket, meghatározzuk a kategóriáját és publikáljuk (Állapot:Közzétéve)**. A menüben **kiválasztjuk, hogy melyik ponthoz tartozzon, vagy létrehozunk számára a(z) (al)menüpontot. A menühöz pedig hozzárendelünk egy modult.**

Összegzés

A **Cassiopeia** sablon sokat segít a honlap elkészítésében. Amennyiben rászárod magad, hogy honlapot készíts, kezd a Cassiopeia minta weblapjának betöltésével (**Indítópuzt kezdőlap: Sample Data** → **Telepítés**) és átdolgozásával – én is így tettem. Írd át az egyes cikkek tartalmát. Hozd létre a kategóriáidat. Nevezd és szerkeszd át a menüpontokat stb. Miközben ezt teszed, megismered a munkamenetet és magát a Joomla-t is.

Az Interneten rengeteg, mondhatnám, zavaróan sok leírás olvasható a Joomla-ról. Pl. ha bírod az angolt: ez [egy kezdőknek szóló leírás](#). Most, hogy kiszenvedtem a honlapot, találtam egy [magyar nyelvűt](#) is. Jónak tűnik és a fórumján vannak egy-két hónapos bejegyzések is, ami arra utal, hogy többen figyelik. Talán itt is lehet kérdezni, ha elekadnál.

Sok sikert és főleg kitartást! Remélem tudtam egy kicsit segíteni az indulásban!

Tartalom készítése - kategóriák, cikkek

A magam kedvéért és az olvasó segítésére is megpróbálom nagy vonalakban felvázolni a tartalomkészítés folyamatát, kezdve a Kategóriák és a Cikk alapvető műveleteivel és beállításaival.

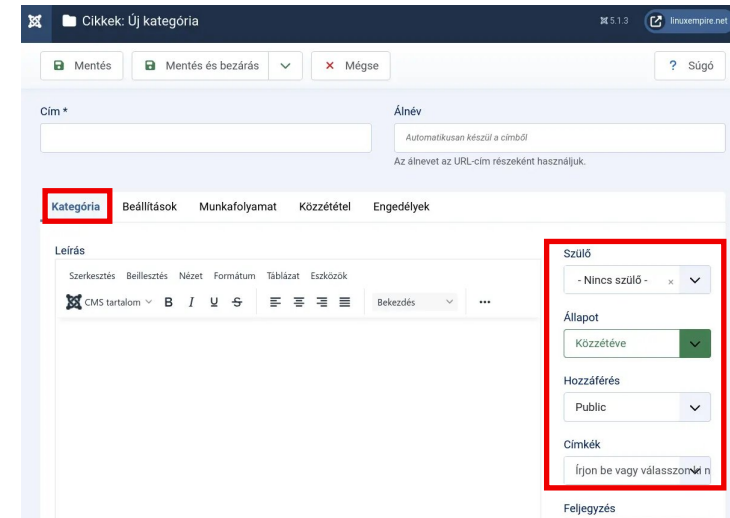
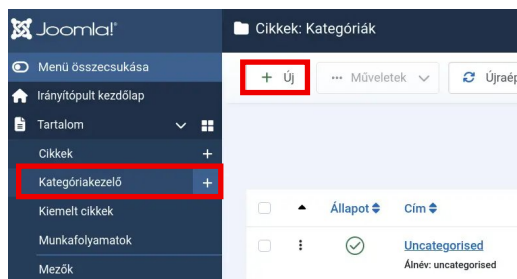
Kategóriák

Korábban már említettem, hogy a várható tartalomnak megfelelően célszerű először a kategóriákat létrehozni, mert a menük és a modulok miatt jobb, ha a cikkeket már eleve valamilyen logika szerint tudjuk menteni.

A Cassiopeia minta honlapjának van **Blog**, **Joomla**, **Typography**, és egy **Uncategorised** (besorolatlan) kategóriája. A Linuxempire számára a **Blog** mellé **Súgó**, **Cikk**, **Leírások** és **Minden más** kategóriát hoztam létre. A **Leírásokat**, **Disztribúciók**, **Hardver** és **Applikációk** alkategóriákra bonotottam.

Lehet, hogy később szükség lesz képernyő-, háttér-, vagy más képek önálló megjelenítésére, ezért és a Joomla kezelését bemutató példa kedvéért most létre hozom a **Képek** kategóriát, megmutatva annak menetét.

Az **Írányítópult: Tartalom** → **Kategóriakezelő** felirat mellett a + -ra kattintva, vagy a Kategóriák lapon az „+ Új” ikonra kattintva megnyílik a **Cikkek: Új kategória** nevű ablak:

A **kategória elnevezése** és esetleg egy **rövid leírás** után jobb oldalon a lenyíló mezőkben a következőket is meg kell határozni:

Szülő – alárendelhető-e másik kategóriának? # *A **Képek** tartozzon a "Minden más" alá.)*

Állapot – publikáljuk, mivel használni akarjuk # *(**Közzététel**)*

Hozzáférés – maradjon **Public**. # *Szeretnénk mindenkinek megmutatni.*

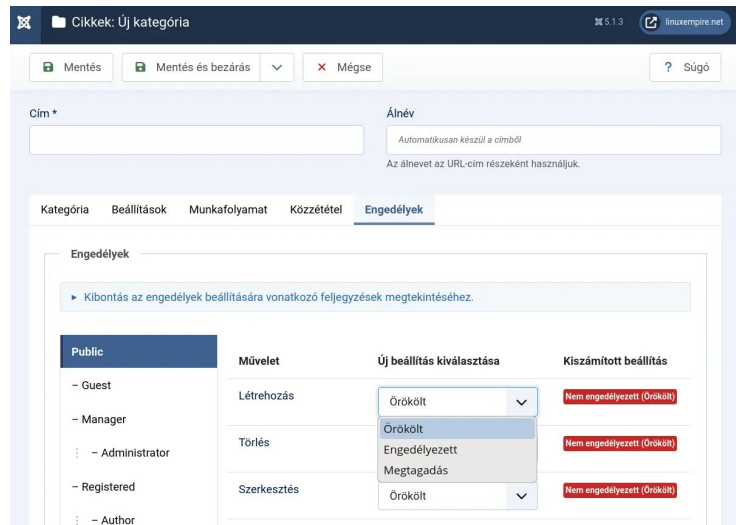
Címkék, Megjegyzések, Verzió megjegyzése # *maradhat, ahogy van.*

A **Beállítások** és a **Munkamenet** fül alatti opciókkal most ne foglalkozzunk.

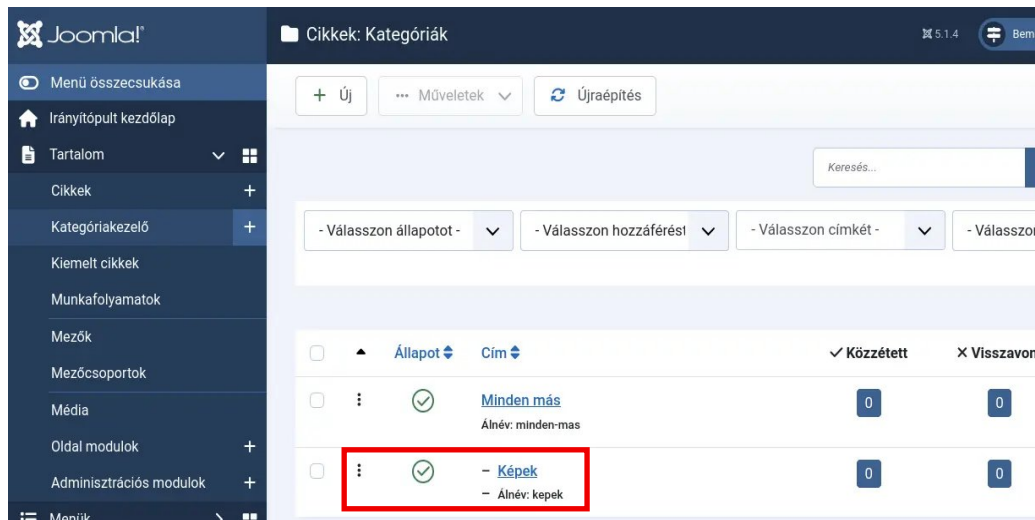
A **Közzététel** fülnél meghatározható, hogy mikortól és meddig jelenjen meg a kategória.

Az **Engedélyek** fül alatt meghatározhatjuk, hogy a felhasználói csoportok jogait a kategóriához tartozó tartalmakkal kapcsolatban. Az utóbbi két fül beállításai az egyes elemek létrehozása során (cikk, menü) is elérhetőek.

Ha az engedély **Örökölt** felirat van, akkor a rendszerbeállítások érvényesek. (ld. következő lap jobbra fönt)

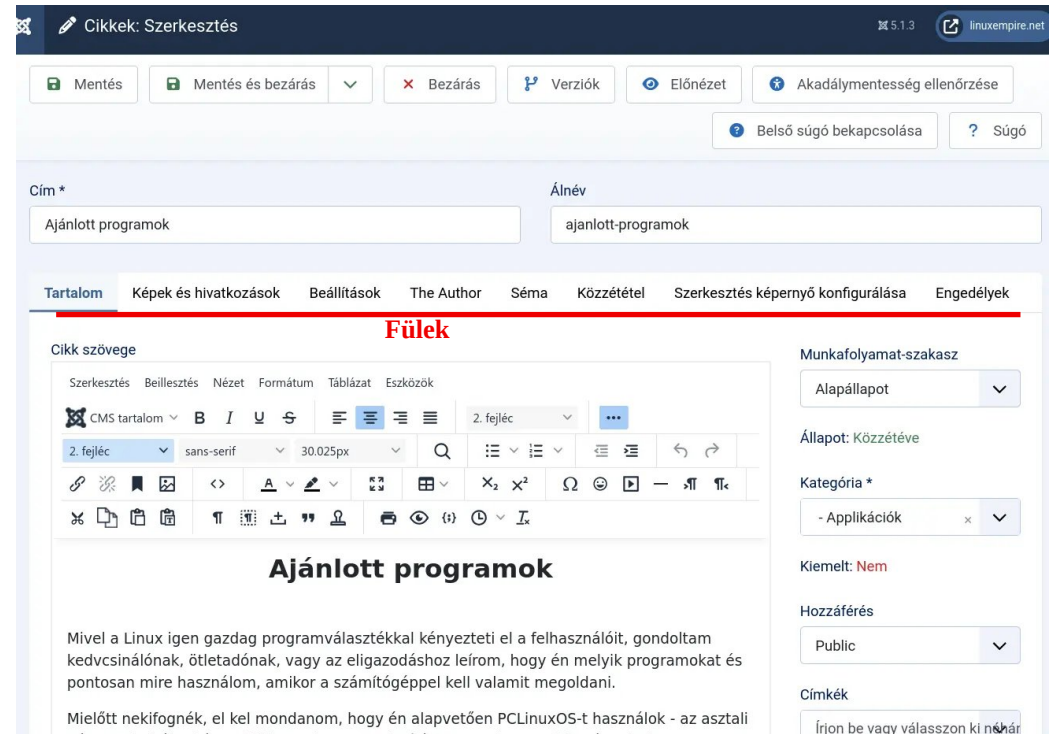
Ha az **Irányítópult** menüjében megnyitjuk a **Kategóriák** pontot, akkor láthatjuk, hogy a most létrehozott **Képek** kategória a **Minden más** kategória alatt, mivel az a szülő kategóriája.

A kategóriákat létrehoztuk, áttérhetünk a tartalomkészítésre.

Cikkek

A Joomla bemutatása kedvéért (és amúgy is tervben volt) írtam egy cikket: **Ajánlott programok**:

A képen látható a szövegszerkesztő (TinyMCE) kibontott eszköztára. A jobb oldali mezőkben a

- Munkafolyamat-szakasz:** - Alapállapot – még nincs közzétéve.
- Kategóriák** – Applikációk (a Leírások alá tartozik),
- Kiemelt** - Nem.

A többi pontot már ismerjük a kategória szerkesztéséből.

Be kell vallanom, hogy azóta a TinyMCE szövegszerkesztőt lecseréltem JCE-re. Az ikonkészlete hasonló, ám elrendezése kicsit más, hasonlít egy korszerű irodai szövegszerkesztőhöz. A képernyőképeket, hagytam TinyMCE-n mivel alapból azzal találkozik a felhasználó.

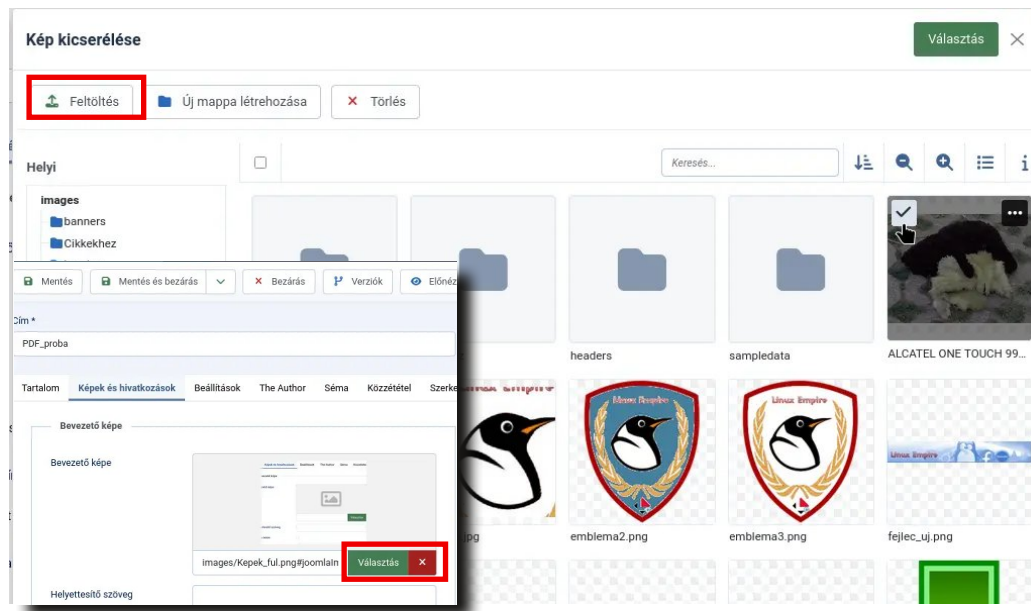
Tartalomkészítés -- kategóriák, cikkek

A cikkszerkesztő ablaka – fülek

Tartalom a cikk tartalmát (szöveg, képek, stb.) lehet bevinni.

A TinyMCE sajátossága az eszközsor bal szélénél található „**CMS tartalom**” feliratú lenyíló menü különféle elemek beillesztésére. A JCE-nél az eszközsávban vannak ezek a vezérlő ikonok.

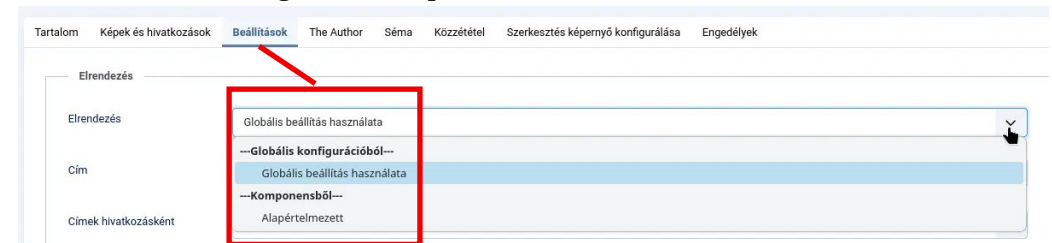
Képek és hivatkozások – lehet **Bevezető kép** és **A teljes cikk képe**. Előbbi a felvezető szövegénél, utóbbi a teljes cikknél megjelenő képet jelenti. Kép beszúrásához a zöld **Választás** gombra kattintva nyílik egy fájlkezelő ablak, ami a `/var/www/html/joomla/images` könyvtár tartalmát mutatja. Ott a bal felső sarokban látható **Feltöltés**-re kattintva lehet képeket importálni. A kívánt képet kijelöljük (pipa jelenik meg) és az ablak jobb felső sarkában a **Választás** gombbal illesztjük be a cikkbe.

Beállítások

megadható, hogy a cikknél milyen egyéb információk jelenjenek meg meg (cikk címe, szerző, megjelenés dátuma, kategória stb.).

Nem árt tudni, hogy a **Rendszer:Beállítások** → **Globális konfiguráció** alatti beállítások felülírhatják azt itt meghatározott paramétereket.

The Author

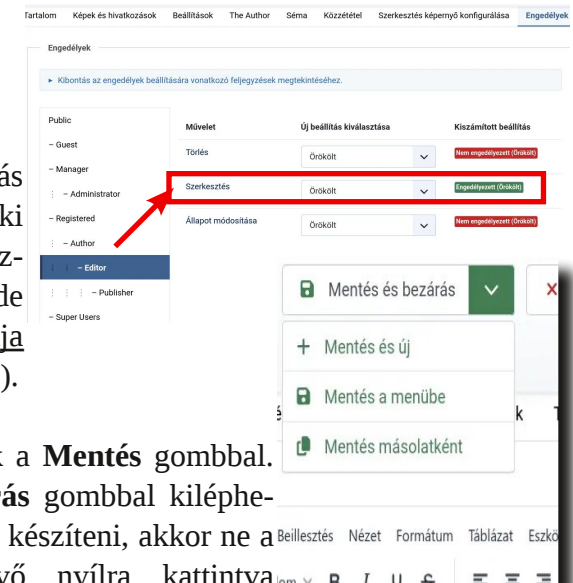
alatt fülszöveget lehet megosztani a cikk mellé.

Séma és a **Szerkesztés képernyő konfigurálása** beállításai az elinduláshoz lényegtelenek.

Közzététel és

Engedélyek tartalma már ismert.

A képen látható, hogy alapbeállítás szerint a **Regisztrál** felhasználó, aki készítette a cikket (**Author**) szerkesztő is (**Editor**), azaz **Szerkesztheti**, de nem törölheti, vagy változtathatja meg a cikk státuszát(pl. visszavonás).

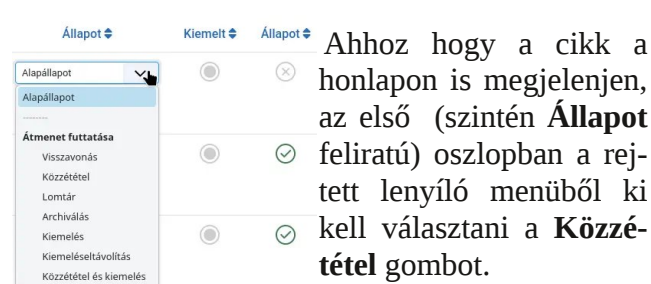
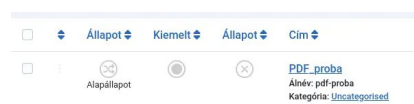
A cikket menet közben menthetjük a **Mentés** gombbal. Ha végeztünk, a **Mentés és bezárás** gombbal kiléphetünk. Ha másik cikket is szeretnénk készíteni, akkor ne a gombra, hanem a mellette lévő nyílra kattintva válasszunk a **Mentés és új**, **Mentés a Menübe** (új menü készítésébe ugrik) és a **Mentés másolatként** (készíthetünk egy másik változatot) opciók közül.

A szerkesztő ablak felső sorában az **Előnézet** gombra kattintva megtekinthetjük a művünket készítés közben is.

Előfordul, hogy meg kellene néznünk a cikk html-kódját. Ekkor kattintsunk a **Tartalom** fül ablaka aljánál látható **Szerkesztő átváltása** gombra. Ha kell a html-kód szerkeszthető. Jó annak aki ért hozzá!

```
<h2 style="text-align: center;">Ajánlott programok</h2>
<p>&nbsp;</p>
<p>Mivel a Linux igen gazdag programválasztékkal kényezteti
elgazodáshoz leírom, hogy én melyik programokat és pontosan
```

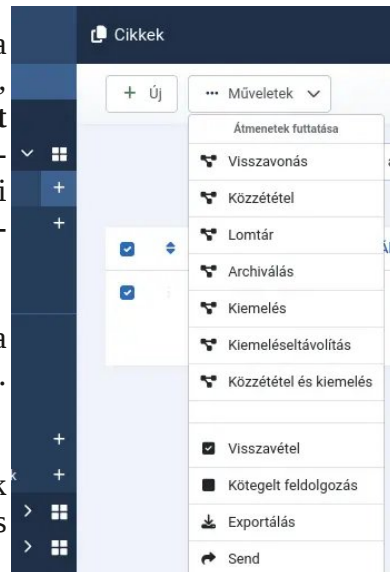
Mentés után cikk nem fog azonnal megjelen-
ni. A **Cikkek** ablak harmadik oszlopában
(**Állapot**) alatt egy szürke X (alig) látható.

Ahhoz hogy a cikk a honlapon is megjelenjen, az első (szintén **Állapot** feliratú) oszlopban a rejtett lenyíló menüből ki kell választani a **Közzététel** gombot.

Ahogy látható, ebben a menüben lehet a kiválasztott cikk állapotát megváltoztatni – ld. kép balra.

Ha a cikk előtti jelölőt aktiváltuk, akkor az ablak tetejénél a **Műveletek** lenyíló menüben ezeket és még további négy opciót is elérhetünk.

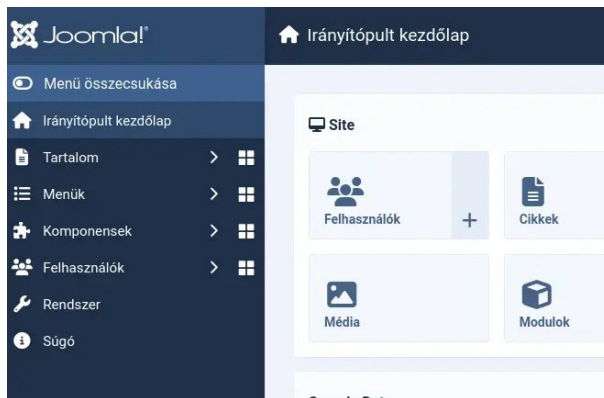
Nagyjából ennyi indulásnak elég, hogy tudjunk tartalmat gyártani a honlap számára. Most lássuk a menüket és modulokat!

Tartalom készítése - menük, modulok

Ahogy korábban említettem, a **tartalom rendezésére a kategóriák és a menük szolgálnak**. Az előbbi teszi lehetővé cikkek menükbe rendezését. Miközben a **menük a tartalmat kezelik**, meghatározva, hogy melyik "cikk", melyik oldalakon és milyen formában jelenjen meg, a **modulok** az adott tartalom oldalon történő **elhelyezkedését határozzák meg**. (Vannak kész modulok, de a menüink elhelyezésére modult mi készítünk.)

Menük

A példa (és gyakorlás) kedvéért csinálok egy **Kutyák** nevű menüt **két almenüvel** és néhány **képpel**. A menüt a lapok bal oldalára rakom.

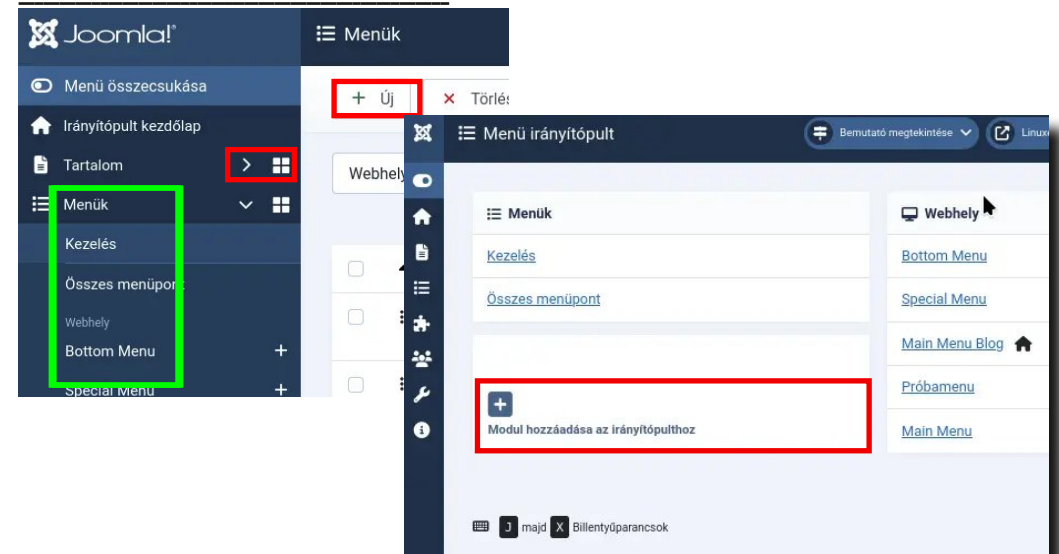

Kezdjük a képekkel. A cikkek foglalkozó résznél a képfeltöltés egy módját már láttuk és azt is, hogy a képek a Joomla `/var/www/html/joomla/images` alá kerültek. Feltölthetjük oda a szerveren fájlkezelővel is, de akkor a tulajdonost feltehetően át kell írni `apache:apache`-ra.

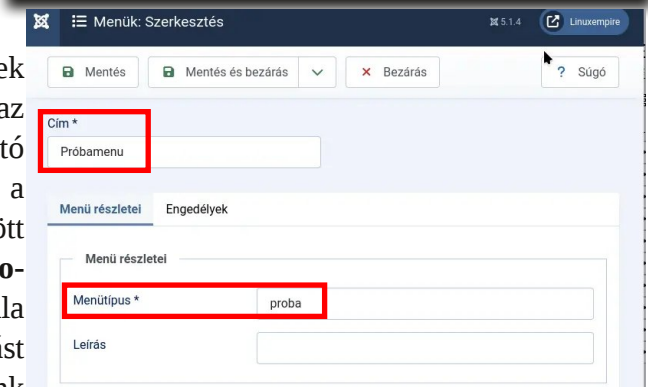
A feltöltési lapot az **Irányítópult:Média** alatt is elérhetjük. A megnyíló lap az image könyvtár tartalmát mutatja és a megismert módon tölthetjük fel a képeket, és tehetjük elérhetővé a Joomla-nak.

Most készítsük el a próbamenüt.

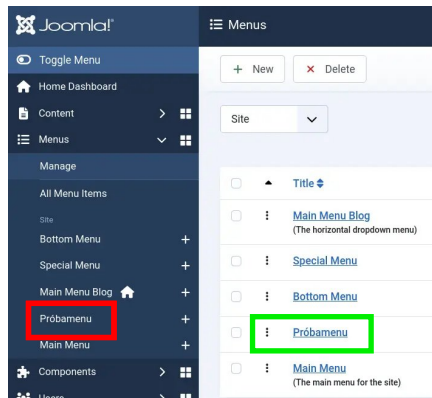
Az **Irányítópult**-lap bal oldali menüjében rá kell kattintani a **Menük: Kezelés** gombra, utána a megnyíló ablak tetejénél a **+ Új** ikonra. A megnyíló lapon **két nevet** kell megadnunk. **Az egyik** a tetején az, **amivel a menük között megjelenik**. A **másik** az, **amivel a Joomla azonosítja**. Ennek meg felelően az **utóbbi ékezet és szóközök nélküli** lehet.

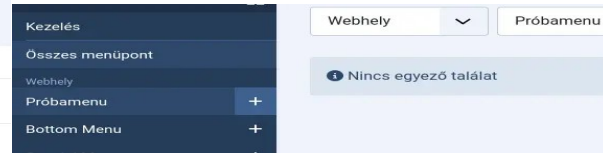
Jobbra látható a nevek megadására szolgáló ablak, az előbb említett két azonosító névvel. A **Cím: Probamenu** a név, amivel a menük között megjelenik. A **Menütípus: proba**, az azonosító a Joomla számára. Látható, hogy leírást (emlékeztetőt) is készíthetünk magunknak.

Tartalomkészítés -- menük, modulok

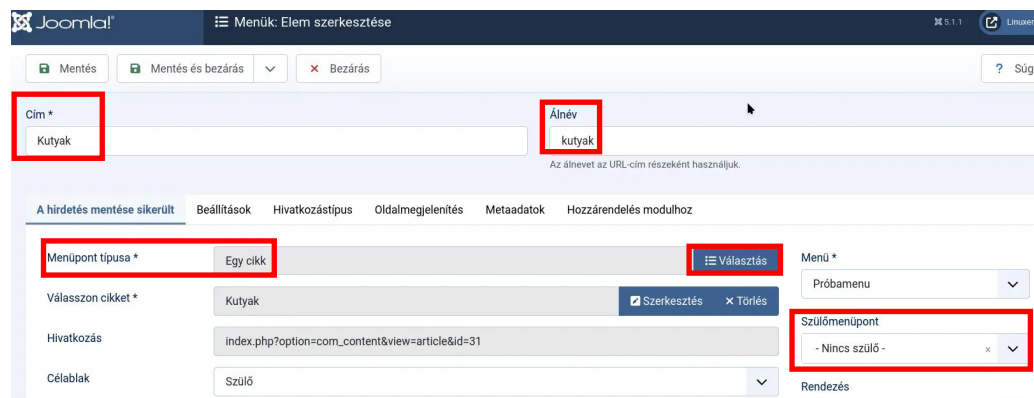

Mentés és bezárás után a **Probamenu** az **Irányítópult:Menük** alá bekerül új pontként. (ld. köv. oldalon balra)

Ha rákattintunk a **Probamenu** névre kapunk egy üres lapot benne a felirattal: *"Nincs egyező találat!"*.

A lap tetején a + **Új**-ra, vagy az Indítópult-on a **Probamenu** név melletti "+"-ra kattintunk, azzal megnyitjuk a menü szerkesztő ablakát. A menübe a **kutyák kategória** elemeit, alkategóriái szerint **két almenübe rendezve** akarom megjeleníteni. A menü a **Kutyák**, a két almenü pedig **Régi kutyák** és **Alom kölykök**.

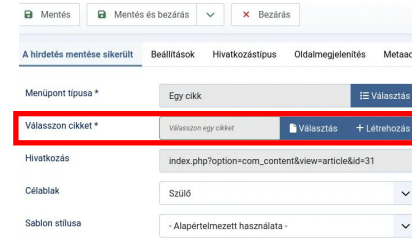
Cím: Kutyák - ez jelenik meg a honlapon.

Menüpont: Egy cikk

- a sor végén a **Választás** egy ablakot nyit meg. Ott a **Cikkek** csoportból **Egy cikk** legyen. (Az elemről egy leírás is olvasható a név alatt.)

Válasszon cikket: Választás

- vagy kész cikket jelölünk ki, vagy a szokásos szerkesztővel helyben készítjük el.

Szülő menüpont: Nincs - ez a legfelső szint.

Mentés és bezárás.

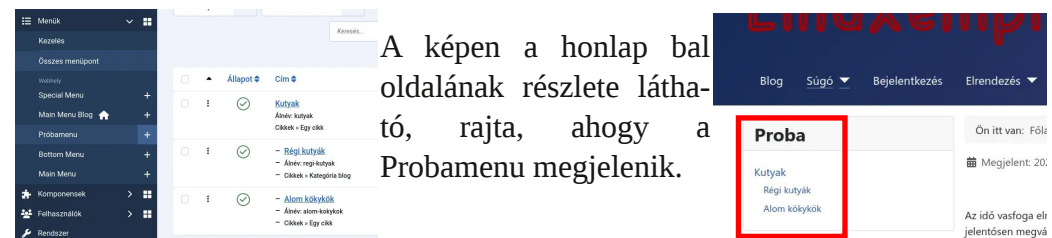
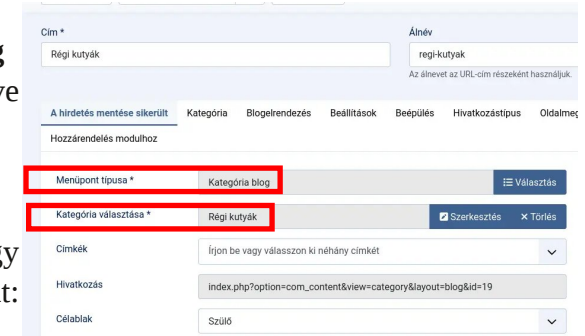
Ekkor van egy **Probamenu** pontunk a menük között. A Probamenu lapján megjelenik a **Kutyák** menü, amit most nem töltöttünk meg tartalommal, csak a **Kutyák kategória** elemeinek kiválasztására szolgál. (Az Irányítópult többi menüje a Cassiopeia sablonnal jött. A honlapunk kialakításhoz felhasználtam azokat is. A Probamenu-t kizárólag a bemutatás céljából csináltam.)

A **Kutyák** menü után, jönnek az almenüi: **Régi kutyák** és **Alom kölykök** néven. Előbb a **Régi kutyák**, majd **Mentés és új**, és az **Alom kölykök** almenüt. csináltam meg ugyanúgy, ahogy a Kutyák menüt, kevés eltéréssel:

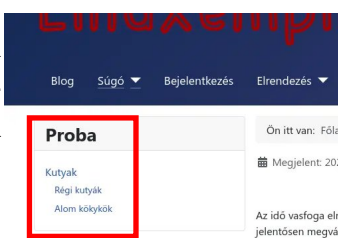
Menüpont típusa: Kategória blog
Kategóriát: Régi kutyák, illetve Alom kölykök.

Szülő menüpont: Kutyák.

Lent látható, hogy a Probamenu egy **Kutyák** főmenüt, és két almenüt: **Régi kutyák, Alom kölykök** takar

A képen a honlap bal oldalának részlete látható, rajta, ahogy a **Probamenu** megjelenik.

Tartalomkészítés -- menük, modulok

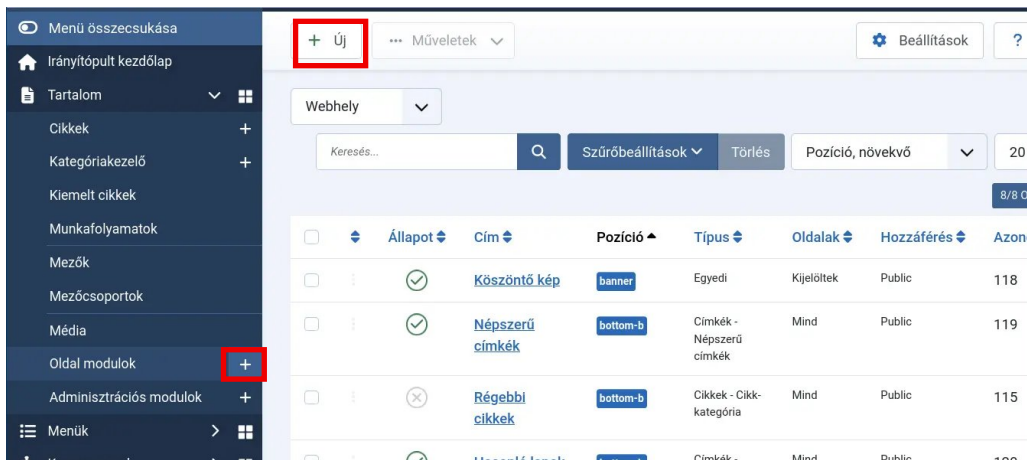
Képtár készítésére vannak külön kiterjesztések, amiket [külön lapról](#) lehet letölteni. Készíthetők velük képgalériák, albumok stb. és a honlap kinézete jobban testre szabható.

Mindez nagyon szép és nagyon jó, csak az nem derült ki, de **hogyan került a honlap bal oldalára a Kutya menü?** Ahogy azt korábban írtam, erre (is) szolgál(hat)nak a modulok. **Létre hoztam egy modult a probamenu-höz,** és abban megadtam, hogy a honlap bal oldalra helyezze el (side-left).

Modulok

A képen az **Irányítópult: Oldal modulok** tartalmának részlete látszik. A modulok többsége a **Cassiopeia** minta honlapjához készült.

Mi is az a modul?

Az írás kedvéért kerestem és találtam egy elég jó angol leírást a [What are Joomla modules and how to use them effectively/](#) címen a modulokról. Aszerint:

„Modulok a Joomla CMS alapvető részei, amik lehetővé teszik speciális tulajdonságokkal és tartalommal felruházni a honlapot anélkül, hogy kódolni kellene. Ezek a modulok könnyen kezelhetők és beállíthatók, hogy javítsák a weboldal működését és kinézetét. A Joomla modulok lehetnek:

- * **alapvető (gyári) modulok,**
- * **harmadik fél moduljai és**
- * **felhasználó készíttette modulok.”**

Ilyen **alapvető Joomla modulok** pl. a **bejelentkező, kereső** stb. modul. A Caasiopeia-sablonban elérhető modulok ábécésorrendben:

Bejelentkezés;

Cikkek – Archivált cikkek **Cikk kategória** **Cikk kategóriák**
Kapcsolódó cikkek **Legfrissebb cikkek** **Legnépszerűbb cikkek**

Rövid cikkek;

Címkék – Hasonló címkék

Népszerű címkék;

Egyedi;

Fűző;

Hirdetések;

Hírsztorina megj.

Intelligens keres.; **Ki van jelen;**

Közzététel hír.;

Legújabb felh.;

Lábléc;

Menü;

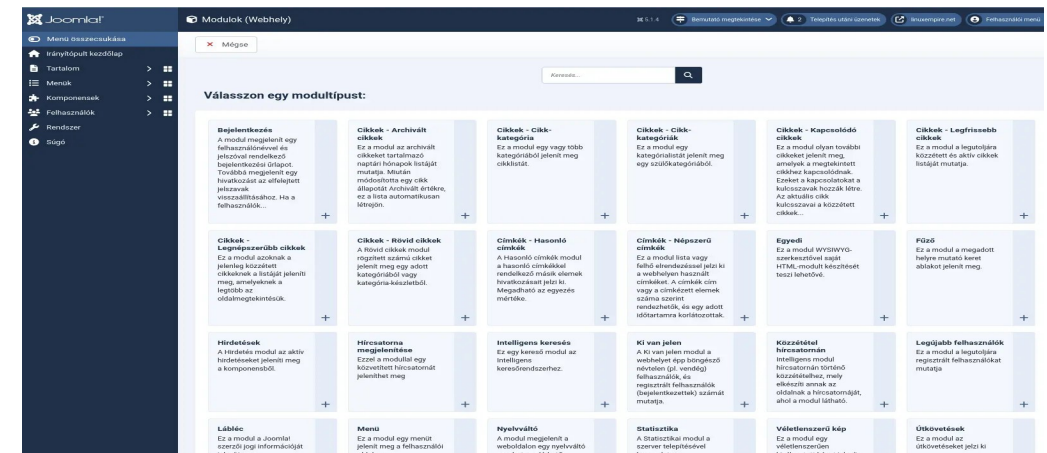
Nyelvváltó;

Statisztika;

Véletlenszerű kép;

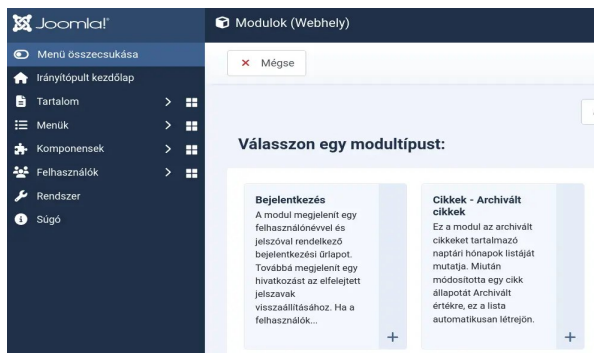
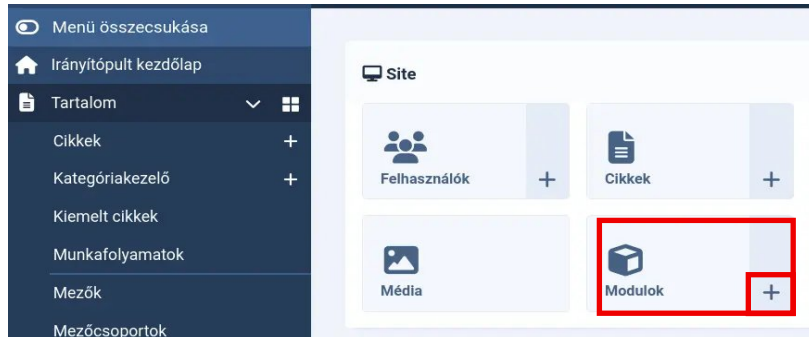
Útkövetések.

A cikkekhez és a címkékhez több modul is tartozik. Ez összesen 24.

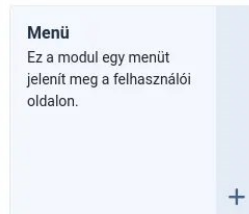
Tartalomkészítés -- menük, modulok

Új modult az **Irányítópult kezdőlap**-on a **Modulok**-nál "+"-ra (ld. lent), vagy az **Irányítópult: Tartalom** → **Oldal modulok** melletti „+” jelre, illetve fent a + **Új** gombra kattintva készíthető! (ld. előző oldal bal alsó kép).

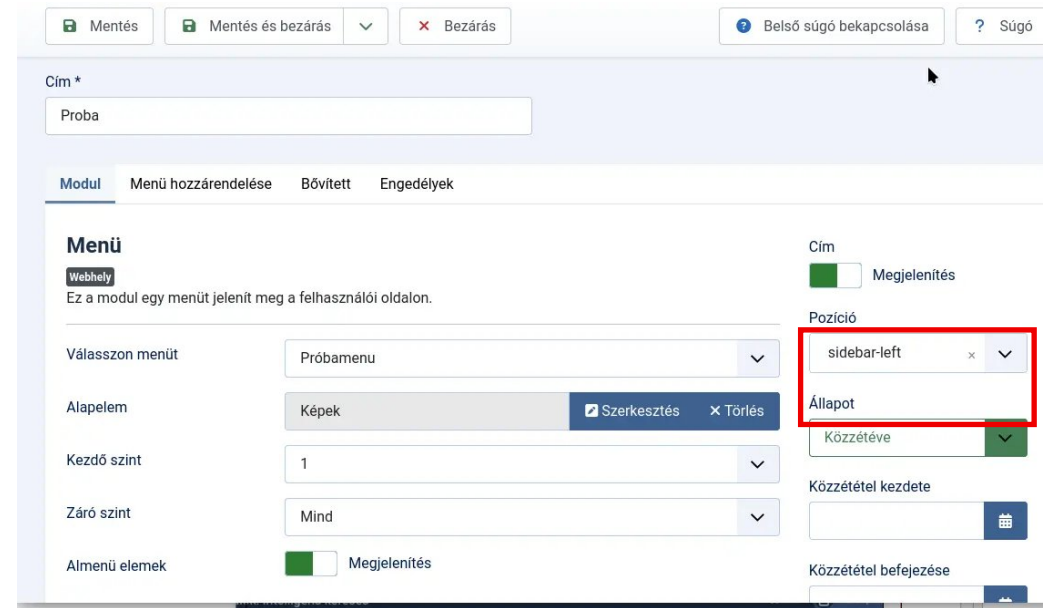
Amikor új modulra van szükségünk, akkor a fent említett módon megnyitjuk a modulválasztó lapot. Az egyes modulok neve alatt olvasható egy rövid leírás az adott modul feladatáról. Érdeemes átböngészni.

Egyebek között a modulokkal lehet a tartalmi elemeket a sablon különböző területeihez hozzárendelni. A **Kutyák menü** honlapon elhelyezéséhez nyitottam egy új **Menü** modult. "Ez a modul egy menüt jelenít meg a felhasználói oldalon" - olvasható a leírásában.

A jól ismert szerkesztő ablak egyik változata nyílik meg benne. A paraméterek: **Cím:Proba**; **Választott menü:Probamenu**; **Alapelem: Képek**; **Kezdő szint: 1**; **Almenü-elemek - megjelenítés** bekapcsolva. És a legfontosabb mező a jobb oldalon: **Pozíció:sidebar-left**. **Mentés és bezárás**.

A Kutyák menünk készen van és a honlap bal oldalán megjelenik.

Próbaképp helyezük át a **Keresés** (search) gyári modult. A sablon a keresőmezőt fent, a főmenü vonalában jobbra jeleníti meg. Ezt a helyet a sablon **Search**-nek hívja. A példa kedvéért most átraktam a lábléchez:

A Keresés modulra kattintva a szerkesztő ablakban a **Pozíciónál** a lenyíló felsorolásból a **Lábléc** (footer) sort választottam, majd **Mentés és kilépés**. A lenti képen a kereső a láblécen.

Nagyjából ezek lennének a honlapkészítés kezdő lépései, ennyit tudtam segíteni. Vannak finomságok, de nem veszem el a felfedezés örömét.

Kitartás, ihletet és sok sikert kívánok a Joomla használatában!